

Krátke dejiny Evanjelického augsburského vyznania cirkevného zboru v Šamoríne

Proces obnovy stredovekej cirkvi, ktorý vošiel do dejín pod pojmom Reformácia, sa začal 31. októbra 1517, keď Martin Luther pribil 95 výpovedí proti odpustkom na dvere Zámockého chrámu vo Wittenbergu. Reformačné myšlienky sa šírili veľmi rýchle aj v Uhorsku, takže snemy v rokoch 1523 a 1525 sa uzniesli na veľmi tvrdých zákonoch proti privržencom reformačného učenia. Všetkých lutheránov treba upáliť (lutherani omnes comburantur) - takto znelo uznesenie snemu z r. 1525.

Ak máme na zreteli, že Reformácia sa začala v r. 1517 a už v r. 1523 na ňu reagovala uhorské zákonodarstvo, potom prvé zmienky o evanjelikoch v Šamoríne sú pomerne neskoré. Vznik cirkevného zboru je zahalený rúškom tajomstva. Prvý písomný doklad svedčiaci o cirkevnom zbore je z r. 1591. V mestských účtoch je zmienka o kňazovi Albertovi s poznámkou, že bol ženatý. Ten istý prameň sa zmieňuje o dva roky neskôr o kazateľovi Matejovi. Z cirkevných prameňov vieme, že v r. 1602 už mali evanjelici školu. Vyučovalo sa v nej v nemeckom jazyku. Učiteľom v týchto rokoch bol Gottfried Fremgodius.

Viedenský mier (1606), ku ktorému boli Habsburgovci donútení v dôsledku povstania Štefana Bocskayho, znamenal základný kameň pre náboženskú slobodu pre protestantov v Uhorsku. Konsolidovanie náboženského života odzrkadľuje aj zápisnica z kanonickej vizitácie (cirkevnovrchnostenská revízna návšteva), ktorú vykonal v tunajšom cirkevnom zbore superintendent (biskup) Izák Abrahamides Hrochotius v r. 1613. Táto zápisnica je prvým

rozsiahlejším písomným prameňom o stave cirkevného zboru. Zmieňuje sa o.i. aj o tom, že zbor má pozemky, že mesto Šamorín, ktoré je patrónom rímskokatolíckej cirkvi, vo veľkej miere prispieva aj na platy protestantských kňazov a hradí náklady na údržbu všetkých kostolov, fár a škôl. Vo vtedajšej dobe, ktorá sa vyznačovala náboženskou neznášanlivosťou (a ktorá vyvrchlila v Tridsaťročnej vojne) toto nebol bežný jav.

V r. 1634 prišiel do Šamorína na kanonickú vizitáciu vacovský katolícky biskup Juraj Draskovich. Našiel tu však len kalvínsky a evanjelický cirkevný zbor. Obaja protestantskí kňazi sa zdráhali podriaďiť sa vizitácii. Len na základe písomného kráľovského rozkazu boli ochotní povoliť. V tridsiatych a štyridsiatych rokoch 17. storočia bolo v Šamoríne tak málo katolíkov, že sa tu katolícke bohoslužby ani nekonali. Parochiálny chrám (dnešný reformovaný kostol) patrila evanjelikom. Na zákrok Petra Pázmánya ho síce na krátky čas stratili, ale v r. 1646 ho získali späť zákonnou cestou. V dobe Tridsaťročnej vojny ide zasa o zriedkavý jav.

V r. 1652 prikázal palatín gróf Pavel Pálffy, aby šamorínski evanjelici odovzdali parochiálny chrám katolíkom. Po dlhých vyjednávaniach a ťahaniciach prijal zbor zmluvu, ktorú podpísal aj kráľ i palatín, podľa ktorej katolíkom boli odovzdané kostol, fara, škola, dve menšie zvony a vinica, ktorú zbor vlastnil v Rači. Vtedy prišiel do nášho mesta opäť rímskokatolícky kňaz. Ako náhradu za skonfiškovaný majetok dostali evanjelici jeden dom, ktorý sa nachádzal na dvore dnešného kostola. Bol im ponechaný aj veľký zvon, ktorí si dali uliati z vlastných nákladov v r. 1627.

Podľa inej verzie si evanjelici tento dom kúpili od istého Nemca dňa 10. júna 1652 za 1200 rýnskych florénov. Podľa pôvodné-

ho vlastníka sa tento dom všeobecne nazýval nemeckým domom.

Na dvore tohoto domu si evanjelici postavili modlitebnicu. Opravu modlitebnice, ktorá bola vykonaná v r. 1666, hradilo mesto. Ročný priemer pokrstených v rokoch 1652-1651 bol 33. Z tohoto počtu možno predpokladať, že počet cirkevníkov mohol byť okolo 1500.

Rok 1672 priniesol ďalšiu vlnu prenasledovaní. Dňa 30. januára dal gróf Mikuláš Pálffy prostredníctvom hradného kapitána Spácayho zapečatiť oba šamorínske protestantské kostoly a oboch protestantských kňazov vypovedal z mesta. Evanjelickým farárom, ktorý musel opustiť mesto, bol Ondrej Wenzelius. V tomto roku zanikol aj evanjelický cirkevný zbor vo Štvrtku na Ostrove, kde bol taktiež chrám skonfiškovaný a kňaz M. Neupauer vyhnaný. podobný osud stihol aj hamuliakovský zbor. Tomašovský plebán Ondrej Radonay na pokyn biskupa Kolonitsa pomocou vojska sa zmocnil chrámu, ktorý dovtedy užívali evanjelici.

Protestantskí kňazi zo Šamorína a okolia práve v dôsledku toho, že už v r. 1672 boli pozbavení úradu, neboli predvolaní na tzv. "prešporské súdy" v r. 1674, kde mnohí protestantskí kňazi a učitelia boli odsúdení na vyhnanstvo, väzenie a galeje.

Evanjelici nemali farára až do r. 1683. Vtedy vojská Imricha Tökölyho obsadili aj Šamorín a vrátili kostol a faru evanjelikom. Bolo to v júli. V septembri však museli ustúpiť a v dôsledku toho kostol a fara opäť menili majiteľa. Farárom od roku 1683 bol Štefan Huoreczky. Nevieme ako dlho resp. ako krátko tu mohol pôsobiť. Bezprostredného nástupcu v úrade však nemal.

V dobe povstania Františka Rákócziho II. sa Šamorín dostal v r. 1706 do rúk povstalcov a evanjelici dostali späť modlitebňu

na dvore tzv. "nemeckého domu". Zbor má opäť farára v osobe Štefana Károlyho. Mohol tu pôsobiť len do r. 1709, keď naše mesto obsadili cisárske vojská. 7. decembra 1709 na rozkaz generála Heistera boli vyhnaní z mesta obaja protestantskí kňazi. Z evanjelickej modlitebne dal urobiť byty pre dôstojníkov a zo školy maštale. Evanjelický zvon, ktorý bol inštalovaný na zvonici na námestí, dal premiestniť do veže rímskokatolíckeho kostola, kde je dodnes. Boli skonfiškované aj cirkevné majetky. 32 jutár pozemkov a 12 jutár lúk prešlo z cirkevného do mestského vlastníctva. Zboru ostali len bohoslužobné nádoby, ktoré boli neskôr (v r. 1721) odovzdané do úschovy bratislavského cirkevnému zboru. Matriky zasa starostlivo uchovával Ján Krištof Wels.

Od roku 1709 do roku 1781 žil cirkevný zbor v ilegalite, lebo protestantský kňaz nesmel vstúpiť na územie mesta. Len vďaka Božej milosti a horlivej viere cirkevníkov sa zbor udržal počas týchto ťažkých 72 rokov.

Cisár Jozef II. vydal 25. októbra 1781 Tolerančný patent, ktorý znamenal pre protestantov novú nádej. Toto cisárske nariadenie o náboženskej znášateľnosti umožňovalo, aby si aj nekatolíci mohli stavať kostoly, avšak iba bez veží, bez zvonov a bez vstupu od hlavnej ulice. Šamorínski evanjelici hneď po vydaní Tolerančného patentu sa začínajú organizovať. Do zoznamu, ktorý Tolerančný patent tiež nariaďoval, sa zapísalo 814 osôb, ktoré žili v 136 rodinách.

Dňa 15. mája 1783 prichádza po 72 rokoch do zboru opäť farár. Bol to Samuel Jonáš Palumbini. Prvé služby Božie vykonal 18. mája 1783 v nedeľu Cantate v dome meštana Klára. Nevieme presne, kde stál tento dom. 6. júla 1783 dostávajú evanjelici

"nemecký dom" späť do vlastníctva.

Základy kostola boli slávnostne položené 22. júla 1784 a podľa projektu architekta Altenburgera boli stavebné práce dokončené v priebehu jedného roka. Kostol vysvätil 31. júla 1785 v X. nedeľu po Svätej Trojici superintendent Michal Torkoš. Rok začiatku výstavby pripomína číslíca 1784 na priečelí chrámu ako aj latinský nápis tohoto znenia:

Aeterno Deo saCra
eX gratia
IosephI II
pII IVsti
post LIMInIo erreCta
Vt In ea fiant oratIones
pro rege et regno..

Nápis je chronosticon, t.j. veľké písmená majú aj číslenu hodnotu. Ich súčet sa rovná 1784. Nápis v preklade znamená: Večnému svätému Bohu. Postavené z milosti zbožného a spravodlivého Jozefa II. po prešetrení (t.j., či skutočne je vo dvore, bez beží a bez zvonov - pozn. J.B.), aby sa v ňom konali modlitby pre kráča a krajinu. Kostol je postavený v klasicistickom štýle. Vnútorne zariadenie, ktoré je dodnes zachované, nesie aj stopy baroka. Organ je dielom Josefa Effingera. Je to jeden manuálový nástroj, ktorý bol dobudovaný do dnešnej podoby v r. 1824 organárom Vögelthonom. Je to jediný zachovaný Effingerov organ na Slovensku. Má osem manuálových registrov a štyri pedálové registre.

Oltárny obraz, ktorý znázorňuje Kristovo vzkriesenie a stráž pri hrobe, je dielom dolnorakúskeho maliara Oelenhausera z r. 1785. Evanjelici nemali po znovuzaložení žboru hneď školu. Až do r. 1785

museli chodiť evanjelické deti do katolíckej školy a len po vyučovaní chodili k evanjelickému kantorovi na hodiny náboženstva a spevu. V tomto roku si mohli evanjelici po dlhých úradných procedúrach otvoriť jednu školskú triedu a v r. 1803 ďalšiu triedu.

Cirkev nedostala späť nehnuteľnosti, ktoré jej boli zhabané v r. 1709. Ako náhradu za zhabaný majetok dostávali evanjelici od magistrátu ročne 200 florénov a 8 siah palivového dreva.

Kanonické vizitácie, ktoré konal superintendent Daniel crudi v r. 1803 a Samuel František Sztomszky v r. 1837 už nachádzajú cirkevný zbor v konsolidovanom stave. V r. 1814 sa stal samostatným cirkevným zborom Mischdorf (dnes súčasť Dunajskej Lužnej), ktorý bol dovtedy šamorínskou fíliou. V r. 1847 sa osamostatnila dovtedajšia fília Dunajská Streda.

V r. 1840 dala bratislavská župa povolenie k tomu, aby mesto Šamorín nieslo náklady spojené s údržbou ev. kostola, fary a školy. Revolučné roky 1848/49 nezanechali v živote cirkevného zboru vážnejšie stopy. Istý čas bolo možné konať zasadnutia cirkevnozborových grémií len v prítomnosti cisárskeho zriadenca.

Až do druhej polovice 19. storočia tvorili prevažnú väčšinu zboru veriaci nemeckej národnosti. V r. 1861 sa zborový konvent rozhodol, že sa služby Božie budú konať striedavo: v jednu nedeľu nemecky, v druhú nedeľu maďarsky.

Veľký požiar, ktorý 21. júla 1865 spustošil naše mesto, neobišiel ani objekty evanjelickej cirkvi. Fara a jedna zo škôl padli za obeť plameňom. Za mestské prostriedky bola obnovená fara i škola. V r. 1877 bola pristavená sakristia ku kostolu.

Život cirkevného zboru plynul odhliadnuc od bežných problémov plynule až do vypuknutia I. svetovej vojny. Podľa kanonickej vizitácie v r. 1878 bol počet cirkevníkov 732, z toho bývalo

v Šamoríne 618. Podľa poslednej kanonickej vizitácie pred I. svetovou vojnou, ktorú vykonal biskup dr. Baltík v r. 1901, bol počet cirkevníkov 521, z ktorých v Šamoríne bývalo 409.

V posledných desaťročiach 19. storočia navštevovalo tunajšiu cirkevnú školu viacero detí spod Javoriny. Podľa zachovaných triednych kníh si možno urobiť predstavu o tom, ako fungovala "výmena detí" s cieľom naučiť sa cudzí jazyk. Takmer v každom roku nachádzame v zozname žiakov jedného - dvoch žiakov z Myjavy, Sobotištia, Senice alebo Brezovej. Jedným zo žiakov, ktorý takto pobudol v šk. roku 1889/90 jeden rok v Šamoríne, bol aj desaťročný Milanko Štefánik z Košarísk. Tento jeho pobyt v Šamoríne pripomína pamätaná tabuľa pred budovou fary. Šamorínske deti chodili "na výmenu" väčšinou na Brezovú pod Brádlom. "Na výmenu" sa chodilo aj do Modry a Sopronu s cieľom osvojiť si nemčinu.

Zmeny na politickej mape Európy po skončení I. svetovej vojny sa dotkli aj života nášho cirkevného zboru. V máji 1919 štátna správa vypovedala vtedajšieho farára dr. Bélu Halmiho z politických dôvodov z územia štátu. Po intervencii členov presbyterstva bolo toto rozhodnutie anulované. Na výročnom zborovom konvente dňa 25. januára 1920 sa cirkevný zbor rozhodol, že nevstúpi do zväzku Evanjelickej a.v. cirkvi v ČSR. Zbor sa vyhlásil za slobodnú cirkev. Okrem šamorínskeho zboru sa takto rozhodol aj komárňanský zbor. Inak všetky cirkevné zbory prijali novú cirkevnú organizáciu v rámci ČSR. Farár dr. Halmi bol z týchto dôvodov v máji 1920 týždeň vo väzbe a v r. 1922 opäť vypovedaný z ČSR. Delegácia presbyterov intervenovala v jeho prospech dokonca u prezidenta, takže 23. februára 1923 Najvyšší súd v Prahe zrušil rozhodnutie o vypovedaní, ktorého pôvodcom bol minister splnomocnený pre správu Slovenska, Dr. Vavro Šrobár.

Z dôvodu, že cirkevný zbor nebol vo zväzku štátom uznanej cirkevnej organizácie, dal školský inšpektor 12. októbra 1921 zavrieť evanjelickú cirkevnú školu. Na krátky čas ešte bola škola 8. januára 1922 otvorená, ale už 17. januára ju dal školský inšpektor zapečatiť a s konečnou platnosťou zavrieť.

Tieto udalosti poznačili zdravotný stav farára dr. Halmiho, ktorý umrel 20. decembra 1930 vo veku 43 rokov.

V období od 25. januára 1920 až do 19. júna 1931, keď sa zbor pripojil k Slov. ev. a.v. cirkvi v ČSR, sa zbor hospodársky veľmi vyčerpal. Ako samostatný zbor nedostával ani štátnu dotáciu ani podpory z ústredia cirkvi. Všetky výdavky, vrátane plátov zamestnancov si zbor hradil sám z vlastných prostriedkov. Ani pri veľkej obetavosti cirkevníkov (napr. Pavel Svigruha daroval pre zbor v r. 1923 76.000,- Kčs) si zbor nevedel udržať samostatnosť.

Po začlenení sa zboru do Slov. ev. a. v. cirkvi bol zvolený za zborového farára lic. Edmund Fizély. Zbor už mohol pomýšľať na opravu kostola. Bola vykonaná v rokoch 1932-34. Drevené okenné rámy boli vymenené za kovové, ktoré slúžia dodnes. Šindle boli vymenené eternitom. Omietka bola opravená zvonka i vo vnútri a bol opravený aj organ. Posviacku obnoveného chrámu vykonal biskup dr. Samuel Štefan Osuský dňa 30. septembra 1934.

Pamätná tabuľa padlým členom cirkevného zboru v I. svetovej vojne bola slávnostne odhalená dňa 6. júna 1937.

Od r. 1938 sa prestala užívať sakristia na severnej strane chrámu a bola vytvorená nová sakristia na južnej strane chrámu z jednej miestnosti učiteľského bytu.

Podľa Viedenskej arbitráže pripadal Šamorín v r. 1938 Maďarsku. Zbory Žitného ostrova si "iniciatívou zdola" vytvorili

Mosonsko-bratislavský seniorát. Za seniora si zvolili lic. Edmunda Fizélyho a za seniorálneho dozorcú Juraja Schustera, šamorínskeho zborového dozorcú. Evanjelická a. v. cirkev v Maďarsku však nesúhlasila s takýmto administratívnym zadelením cirkevných zborov. Ani Bratislavský seniorát, ktoré si zriadili zbory dňa 28. októbra 1939 v Dunajskej Strede, nemohol začať svoju činnosť z tých istých dôvodov. Až do roku 1945 bolo administratívne zadelenie šamorínskeho zboru do Evanj. a. v. cirkvi v Maďarsku nevyriešené. Farár lic. E. Fizély mal po r. 1938 problémy so získaním potvrdenia o politickej spoľahlivosti i so získaním maďarského štátneho občianstva. Nebolo to len kvôli iniciovaniu Mosonsko-bratislavského a potom Bratislavského seniorátu, ale aj kvôli tomu, že v týždenníku Evangelikus Lap, ktorý redigoval, dal priesťtor (vtedy ešte v ČSR) farárom z Maďarska, ktorých vtedajšie vedenie maďarskej ev. cirkvi pokladalo za opozičníkov (napr. Lajos Szimonides).

Po obnovení ČSR po skončení II. svetovej vojny sa cirkevný zbor stáva opäť súčasťou Slov. ev. a. v. cirkvi v ČSR. Výmena obyvateľstva medzi ČSR a Maďarskom pozmenila národnostné zloženie zboru. Od roku 1933 sa už konali v zbore raz mesačne slovenské služby Božie pre kolonistov, ktorých značná časť bola evanjelického vyznania. K slovenským a moravským kolonistom pribudlo v r. 1947 približne 200 slovenských evanjelických rodín z Maďarska, ktoré sa usídlili v Šamoríne a v jeho okolí. V tom istom roku opustilo zbor približne 150 cirkevníkov, ktorí boli presídlení do Maďarska. Na konvente dňa 25. apríla 1948 sa zbor dojemne rozlúčil s odchádzajúcimi členmi a bratsky privítal svojich nových členov. Bolo zvolené nové presbyterstvo, ktoré tvorili spolovice slovenskí a spolovice maďarskí cirkevníci. Toto nepísané

pravidlo dodržiame dodnes. Od r. 1948 sa konajú každú nedeľu služby Božie aj v slovenskej aj v maďarskej reči.

V r. 1949 bol prijatý zákon č. 218/49 "O hmotnom zabezpečení cirkví". Tento orwellovsky pomenovaný zákon sledoval však niečo celkom iné. Predstavil totiž potrebu toho, aby každý z nás kona o 40 uhorských jutár pôdy a o päť budov.

V roku 1955 odchádza do dôchodku farár lic. E. Fizély a na jeho uprázdnené miesto zborový konvent pozval Juraja Bándyho (st.). Počas jeho pôsobenia bol postupne elektrifikovaný organ (1957), opravená fara (1961), opravená strecha kostola (1963), prevedená vonkajšia oprava kostola (1967) ako aj vnútorná oprava (1969) ako aj generálna oprava fary (1970).

V r. 1972 boli asanované obe budovy, ktoré v uličnej radovej výstavbe susedili s farou. I keď asanačný plán centra mesta pôvodne nerátal so zbúraním fary a bývalej cirkevnej školy, prax ukázala, že tieto budovy nemôžu dlhodobo existovať uprostred nového sídliska, ktoré malo v centre mesta vyrásť. Ich vzhľad pôsobil rušivo a neesteticky. Toto si uvedomila po čase aj štátna správa. Rada ONV v Dun. Strede prijala dňa 1. júna 1977 uznesenie, podľa ktorého "dobudovanie sídl. Stred II po stránke architektonickej situácie si nutne vyžaduje asanáciu budovy evanj. far. úradu na ulici Červ. armády." Termín bol stanovený do 13.12. 1978 a zodpovedným za jeho dodržanie bol stanovený vtedajší predseda MsNV. Ako sa neskôr ukázalo, realizovanie tohoto rozhodnutia nebolo jednoduché.

Dňa 30. septembra 1977 odišiel do dôchodku vo veku 70 rokov a po 21-ročnom pôsobení v zbore farár Juraj Bándy. Kňazská stani-
ca bola zaplnená menovaním jeho syna Juraja Bándyho ml., farára v Kolárove, generálnym biskupom prof. Dr. Jánom Michalkom za ná-

mestného kňaza. Cirkevnoborový konvent ho potom v r. 1979 zvolil za zborového farára v r. 1979 a tomže roku bol inštalovaný do úradu.

Najťažšou otázkou, pred ktorou stál nový zborový farár, bolo vyriešenie otázky fary. Rozsah tohoto príspevku nedovoľuje širšie sa zmieniť o majetkoprávných, technických i politických prekážkach, ktoré bolo treba postupne prekonávať. Len ako fakty konštatujem, že MsNV v Šamoríne vydalo územné rozhodnutie v r. 1986, rodine farára pridělilo vo februári 1987 dočasný byt na obdobie stavebných prác. Potom sa mohlo prikročiť k asanácii budovy fary a bývalej školy. Stavebné povolenie bolo vydané 17. júla 1987. Na ilustráciu toho, ako fungoval byrokratický aparát v tejto dobe, konštatujem len toľko, že od vydania územného rozhodnutia až do získania stavebného povolenia som klopal na dverách 24 rôznych úradov a inštitúcií spolu 64-krát a precestoval som bezmála 2000 km, kým boli všetky doklady potrebné k výstavbe pokope. Stavebné práce sa mohli začať v septembri 1987 a boli dokončené v auguste 1989. Stavbu realizovala stavebná skupina JRD Modrý Dunaj podľa projektov ing. arch. Petra Žalmana. Aspoň jednou vetou chcem poznamenať, že počas "papierovej vojny" i počas výstavby fary pomohli cirkevnému zboru ľudia, ktorých dnes pokladajú mnohí za "staré štruktúry", a brzdili riešenie problémov aj takí, ktorí sú dnes veľkí demokrati...

Cirkevnú politiku socialistického zriadenia pocítil aj náš cirkevný zbor. Tieto veci sú ešte v živej pamäti a k hodnoteniu chýba ešte historický odstup, preto len ako fakt konštatujem, že počet prihlásených detí na vyučovanie neustále klesal a od r. 1974 sa už nevyučovalo evanjelické náboženstvo na šamorínskych školách.

Náboženské vyučovanie sa na školách obnovilo v r. 1988, keď začali platiť nové smernice, ktoré boli s predchádzajúcimi liberálnejšie.

Pri príležitosti dvestoročnice chrámu bola vykonaná jeho vonkajšia oprava (1985) a v r. 1993 bol opravený organ a strecha kostola. Na tieto opravy prispel finančnými dotáciami aj Mestský úrad.

V tomto krátkom dejinnom prehľade, ktoré zachytáva "viditeľnú" časť histórie nášho zboru, nesmie chýbať zmienka o tom, že len vďaka Božej milosti vedel tento cirkevný zbor dodnes pretrvať v búrkach, ktoré sa nad ním prehnali. Popri nezaslúženej Božej milosti ďakuje tento zbor za svoju existenciu viere a horlivosti svojich členov, ktorí zostali pevne stáť na apoštolskom a prorockom základe cirkvi v dobách, ktoré boli pre našu cirkev dobou skúšok.

Dňa 31.12. 1993 evidoval farský úrad 891 cirkevníkov. Z nich býva 415 v Šamoríne a 476 v okolitých obciach. Na čele cirkevného zboru je osemnásťčlenné presbyterstvo, ktorému predsedá farár a zborový dozorca.

V šamorínskom cirkevnom zbore pôsobili doteraz títo farári:

kňaz Albert	1591 - ?
kazateľ Matej	1593 - ?
Mikuláš Khnidt	1603 - ?
Ján Szentmiklósy	1613 - ?
Tobiáš Schönfeld	1615 - 1618
Martin Fabricius	1620 - 1621
Ján Földes	? - ?
kazateľ Peter	? - ?
Ján Reinhard Manz	1655 - 1665

Ondrej Wenczelius	1665 - 1672
Štefan Huoreczky	1683 - ?
Štefan Károly	1706 - 1709
Jonáš Samuel Palumbini	1783 - 1829
Juraj Banhofer	1829 - 1844
Ján Tomka	1842 - 1843 ako druhý farár
Ján Rajcsányi	1843 - ? ako druhý farár
Juraj Kanka	1844 - 1854
Fridrich Fleischacker	1854 - 1858
Štefan Banhofer	1858 - 1861
Karol Ritter	1861 - 1900
Rudolf Koltay	1900 - 1912
dr. Vojtech Halmi	1912 - 1930
lic. Edmund Fizély	1931 - 1956
Juraj Bándy (st.)	1956 - 1977
Juraj Bándy (ml.)	1977 -

V rokoch 1602 - 1709 vieme o pôsobení týchto učiteľov:

Gottfried Fremgodius

Ján Petri

Izák Zimmermann

Šimon Klein

Juraj Meltzer

Jakub Huszár

Ján Zacharia

Ján Szakonyi

Od roku 1783 až po zatvorenie školy v r. 1922 pôsobili tieto učitelia:

Matej Krisko

Jozef Petrits

Karol Fábry

Michal Rösler

Michal Mayer

Michal Bogáth

Ján Tomka

Ján Rajcsányi

Ján Possert

Gustáv kalenda

Matej Rácz

Július Csáder

Henrik Stark

Ľudovít Mösl

Gustáv Mösl

Tobiáš Nika

Karol Wówy

Michal Kund

František Steiger

Alexander Winkler

Karol Kunbzt

Učiteľia boli súčasne aj kantori. Po zatvorení školy ostal Karol Kunszt kantorom až do r. 1925. Po ňom boli zborovými kantor-
mi a kantorkami:

Vilma Némethová	1925 - 1932
Margita Baráthová	1932 - 1941
Lenka Kottlerová	1941 - 1941
Irena Patakiová	1941 - 1952
Ján Stodola	1952 - 1962
Mária Baráthová	1962 -

Mená zborových dozorcov sa nám zachovali iba od r. 1783.
Presnú dobu funkčného obdobia poznáme iba v najnovšom období.

Samuel Bayer

Adam Hány

Jakub Welsz

Ján Teofil Pauer

Ján Juraj Weisinger

Štefan Szeleczky

Štefan Szeleczky ml.

Michal Mahr

Jozef Kingbauer

Krištof Neubauer

Kristián Luther

Karol neubauer

Ján Plutzer

dr. Ľudovít Glatz

dr. Ernest Röck 1897 - 1927

Juraj Schuszter 1929 - 1959

Ernest Huszágh 1959 - 1965

Karol Góber 1965 -

Veriacim ľuďom preto záleží na tom, aby i budúce pokolenia vedeli o udalostiach minulosti, "aby v Bohu skladali svoju nádej, na skutky Božie nezabúdali, lež ostríhali Jeho prikázania." (Žalm 78, 7). S týmto úmyslom písal tieto riadky v decembri 1993

doc. ThDr. Juraj Bándy

zborový farár